



EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 24.7.2019
COM(2019) 354 final

2019/0161 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**euroalueen lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen
ohjauskehyksestä**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Kun maailmanlaajuinen kriisi iski unioniin ja euroalueeseen kymmenen vuotta sitten, unionin taloudellinen ja sosiaalinen tilanne heikkeni nopeasti. Rahoituskriisistä tuli nopeasti talous- ja valtionvelkakriisi euroalueella. Tähän on vastattu toimilla, joilla ylläpidetään euroalueen vakautta ja eheyttä. Näitä toimia on sittemmin täydennetty ja vahvistettu erilaisilla aloitteilla, joilla puututaan euroalueen rakenteessa oleviin haavoittuvuustekijöihin pitkällä aikavälillä. Vaikka merkittäviä parannuksia onkin tehty kesäkuussa 2015 julkaistussa viiden puheenjohtajan kertomuksessa ja 31. toukokuuta 2017 julkaistussa talous- ja rahaliiton syventämistä koskevassa pohdinta-asiakirjassa annettujen suositusten mukaisesti, joitakin huomattavia puutteita on jäljellä. Yksi kriisin opetuksista on se, että niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, olisi edelleen parannettava talouksiensa häiriönsietokykyä kohdennetuilla rakenneuudistuksilla ja investoinneilla koko euroalueen lähentymisen ja kilpailukyvyen edistämiseksi.

Unionin johtajat ottivat tämän huomioon 14. joulukuuta 2018 järjestetyssä euroalueen huippukokouksessa (joka pidettiin laajennetussa 27 jäsenvaltion kokoonpanossa) ja valtuuttivat euroryhmän kehittämään useita asioita, joilla edistetään talous- ja rahaliittoa, sekä erityisesti euroalueen ja ERM II -valuuttakurssimekanismin osallistuvien jäsenvaltioiden lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen suunnittelua, täytäntöönpanosääntöjä ja aikataulua. Välineestä tulee osa unionin talousarviota, ja sen perustana on asiaa koskeva komission lainsäädäntöehdotus, jota muutetaan tarvittaessa. Euroalueen huippukokouksessa todettiin myös, että välineeseen olisi sovellettava euroalueen jäsenvaltioiden kriteereitä ja strategista ohjausta. Euroopan talous- ja rahaliiton syventämisestä 12. kesäkuuta 2019 annetussa komission tiedonannossa¹ esitetään tilannekatsaus neljä vuotta viiden puheenjohtajan kertomuksen jälkeen ja hahmotellaan etenemistapa talous- ja rahaliiton syventämiseksi. Siinä korostetaan erityisesti, että lähentymistä ja kilpailukykyä edistävä talousarvioväline parantaisi talous- ja rahaliiton häiriönsietokykyä tukemalla johdonmukaisia uudistus- ja investointipaketteja, joilla vastataan kilpailukykyä ja lähentymistä koskeviin haasteisiin euroalueen jäsenvaltioissa. Tiedonannossa todetaan myös, että komissio on valmis ehdottamaan uutta asetusta tällaisen välineen ohjauskehyksestä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 136 artiklan perusteella ja talousarvioon ja ohjelmien täytäntöönpanoon liittyviä komission oikeuksia kaikilta osin kunnioittaen. Euroryhmä hyväksyi 14. kesäkuuta 2019 asiakirjan², jossa esitellään euroalueen jäsenvaltioiden ja ERM II -valuuttakurssimekanismin vapaaehtoisesti osallistuvien jäsenvaltioiden lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän tulevan talousarviovälineen pääpiirteet. Euroalueen huippukokoukseen 21. kesäkuuta 2019 osallistuneet johtajat olivat tyytyväisiä kyseiseen asiakirjaan ja korostivat tarvetta käsitellä kaikkia keskeneräisiä asioita euroalueen jäsenvaltioiden itsenäisen päätösvallan varmistamiseksi.³

¹ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/emu_communication_en.pdf

² <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/06/14/term-sheet-on-the-budgetary-instrument-for-convergence-and-competitiveness/>

³ <https://www.consilium.europa.eu/press/press-releases/2019/06/21/statement-of-the-euro-summit-21-june-2019/>

Ehdotetussa asetuksessa luodaan tätä tarkoitusta varten ohjauskehys euroalueen lähentymistä ja kilpailukykyä edistävälle uudelle talousarviovälineelle. Väline sisällytetään uudistusten tukiohjelmaan⁴. Ohjauskehyksessä annetaan talouspoliittisia ohjeita uudistuksista ja investoinneista, joita tuetaan uudella talousarviovälineellä unionin yleisen talouspolitiikan koordinoitikehyksen mukaisesti.

Uudistusten tukiohjelmaan kuuluvalla lähentymistä ja kilpailukykyä edistävällä talousarviovälineellä pyritään edistämään unionin sisäistä yhteenkuuluvuutta tarjoamalla euroalueen jäsenvaltioille taloudellista tukea uudistuksiin ja investointeihin, joita johdonmukaisissa paketeissa esitetään. Ehdotetulla asetuksella pyritään organisoimaan kyseisen talousarviovälineen hallinto, ja sitä on luettava yhdessä uudistusten tukiohjelman kanssa.

Tässä yhteydessä neuvostolle, jossa vain euroalueen jäsenvaltioilla on äänioikeus, annetaan seuraavat tehtävät: i) euroalueen uudistuksia ja investointeja koskeva yleinen strategia ja valvonta ja ii) maakohtainen ohjaus, joka koskee talousarviovälineellä tuettavien uudistusten ja investointien tavoitteita. Ehdotetussa asetuksessa säädetään erityisesti, että neuvosto vahvistaa (euroryhmässä käytyjen keskustelujen jälkeen) vuosittain koko euroalueen uudistus- ja investointiprioriteetteja koskevat strategiset suuntaviivat osana euroalueen talouspolitiikkaa koskevaa suositusta, jäljempänä 'euroaluetta koskeva suositus'. Strategisia suuntaviivoja laatiessaan neuvosto voi pyytää euroalueen huippukokouksen näkemyksiä. Sen jälkeen neuvosto antaa suosituksen, johon sisältyy kaikille euroalueen jäsenvaltioille annettavaa maakohtaista ohjausta talousarviovälineellä tuettavien uudistusten ja investointien tavoitteista. Euroalueen jäsenvaltiot voivat päättää esittää uudistus- ja investointipaketteja koskevia ehdotuksia lähentymistä ja kilpailukykyä edistävästä talousarviovälineestä tuettaviksi. Euroalueen jäsenvaltioiden on otettava huomioon strategiset suuntaviivat ja maakohtaiset ohjeet, kun ne ehdottavat johdonmukaisia uudistus- ja investointipaketteja talousarviovälineestä tuettaviksi. Niitä jäsenvaltioita varten, joiden rahayksikkö ei ole euro mutta jotka osallistuvat ERM II -valuuttakurssimekanismiin ja haluavat osallistua vapaaehtoisesti lähentymistä ja kilpailukykyä edistävään talousarviovälineeseen, olisi laadittava asianmukaiset järjestelyt tavalla, joka on johdonmukainen tässä asetuksessa säädetyn kehyksen kanssa.

Ehdotetulla euroalueen lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen ohjauskehyksellä vastataan tarpeeseen vahvistaa euroalueen talouspolitiikkojen yhteensovittamista ja edistää uudistuksia ja investointeja, joilla vastataan koko euroalueen haasteisiin ja edistetään sen taloudellista ja sosiaalista lähentymistä.

Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen ohjauskehys on yhdenmukainen vakiintuneen, unionin talouspolitiikan valvontaa ja yhteensovittamista koskevan EU-ohjausjaksoprosessin kanssa. Tässä asetuksessa säädetyn ohjauskehysten täytäntöönpano sovitetaan EU-ohjausjaksoon myös ajallisesti.

Neuvosto hyväksyy vuosittaiset strategiset suuntaviivat erottamattomana osana euroaluetta koskevaa suositusta, jonka Eurooppa-neuvosto vahvistaa ennen hyväksymistä neuvostossa. Komissio tiedottaa strategisten suuntaviivojen laatimisen tueksi neuvostolle siitä, miten niitä on noudatettu edellisinä vuosina, mikä edistää poliittisen ohjauksen johdonmukaisuutta.

⁴ COM(2018) 391 final; https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:02e3ae29-64af-11e8-ab9c-01aa75ed71a1.0009.01/DOC_1&format=PDF

Strategiset suuntaviivat otetaan huomioon euroalueen jäsenvaltioille annetuissa maakohtaisissa ohjeissa, jotka ovat kaikilta osin johdonmukaisia EU-ohjausjakson yhteydessä samaan aikaan annettavien maakohtaisten suositusten kanssa. Suosituksista keskustellaan tarvittaessa asiaankuuluvissa perussopimukseen perustuvissa komiteoissa. Maakohtaisissa ohjeissa ilmaistaan erityisesti, mistä maakohtaisissa suosituksissa määritellyistä uudistus- ja investointitavoitteista kukin euroalueen jäsenvaltio voisi esittää johdonmukaista uudistus- ja investointipakettia koskevia ehdotuksia lähentymistä ja kilpailukykyä edistävästä talousarviovälineestä tuettaviksi. Asianomaisille jäsenvaltioille annetut maakohtaiset ohjeet eivät siis tule maakohtaisten suositusten lisäksi, vaan niissä ne pikemminkin asetetaan tärkeysjärjestykseen talousarviovälineen tukea silmällä pitäen. Tehokkuussyistä kaikille euroalueen jäsenvaltioille annetut maakohtaiset ohjeet annetaan yhtenä suosituksena. Tarvittaessa ehdotetun asetuksen mukaisesti annetuissa ohjeissa otetaan asianmukaisesti huomioon makrotalouden sopeutusohjelma, jota jäsenvaltiossa tuolloin mahdollisesti sovelletaan.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotetussa asetuksessa säädetään ohjauskehystä, jolla organisoidaan talouspoliittinen ohjaus lähentymistä ja kilpailukykyä edistävästä talousarviovälineestä tuettavaksi esitettäviä uudistus- ja investointipaketteja varten. Se on myös ehdotettujen investointeja koskevien unionin ohjelmien, kuten EU:n koheesio politiikan rahastojen, Verkkojen Eurooppa -välineen ja InvestEU-ohjelman, mukainen, täydentää niitä ja tarjoaa synergiaetuja niiden kanssa.

Ehdotettu asetusta perustuu 31. toukokuuta 2017 julkaistussa talous- ja rahaliiton syventämistä koskevassa pohdinta-asiakirjassa⁵ esitettyihin ajatuksiin, ja se on 12. kesäkuuta 2019 julkaistun komission tiedonannon ”Euroopan talous- ja rahaliiton syventäminen: Tilannekatsaus neljän vuoden kuluttua viiden puheenjohtajan kertomuksesta” mukainen. Tiedonannossa hahmotellaan etenemistapa talous- ja rahaliiton syventämiseksi. Talousarviovälineen on tarkoitus olla osa unionin talousarviota, ja sen koko määritetään monivuotista rahoituskehystä (2021–2027) koskevissa neuvotteluissa. Ehdotettu asetusta on yhdenmukainen myös monivuotisen rahoituskehysten tavoitteiden kanssa.

Ehdotetulla asetuksella ei puututa talousarvion ja ohjelmien täytäntöönpanoon liittyviin komission oikeuksiin.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotuksen perustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT)136 artiklan 1 kohdan b alakohta yhdessä 121 artiklan 6 kohdan kanssa.

SEUT-sopimuksen 136 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määrätään, että talous- ja rahaliiton moitteettoman toiminnan varmistamiseksi neuvosto voi hyväksyä 121 ja 126 artiklassa tarkoitettujen menettelyjen mukaisesti euroalueen jäsenvaltioita koskevia toimenpiteitä, joilla laaditaan näitä jäsenvaltioita koskevat talouspolitiikan laajat suuntaviivat huolehtien samalla niiden yhteensopivuudesta koko unionin osalta hyväksytyjen talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen kanssa sekä niiden valvonnasta.

⁵ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-emu_fi.pdf

SEUT-sopimuksen 121 artiklan 6 kohdassa määrätään, että Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen antaa yksityiskohtaiset säännöt kyseisessä artiklassa tarkoitettusta monenvälisestä valvontamenettelystä

Ehdotetulla asetuksella pyritään SEUT-sopimuksen 136 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti laatimaan euroalueen jäsenvaltioiden talouspolitiikan suuntaviivat antamalla säännöksiä tulevan lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen ohjauskehyksestä uudistusten tukiohjelmassa, jonka edunsaajia ovat euroalueen jäsenvaltiot. SEUT-sopimuksen 121 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu menettely on asiaankuuluva menettely ehdotetun asetuksen hyväksymiseen ehdotuksen kohde huomioon ottaen.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ehdotetussa asetuksessa kunnioitetaan toissijaisuusperiaatetta, koska siinä toteutetaan vain toimia, joiden tavoitteita jäsenvaltiot eivät voi saavuttaa riittävällä tavalla (”kansallista riittämättömyyttä koskeva testi”), ja koska tavoitteet voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla pelkästään jäsenvaltioiden toteuttamiin toimiin verrattuna (”suhteellista tehokkuutta koskeva testi”).

Tässä suhteessa poliittiset ohjeet, kuten koko euroaluetta koskevat strategiset suuntaviivat, ja kohdennettujen tavoitteiden asettaminen uudistuksille ja investoinneille, joilla voidaan edistää myös euroalueen yleistä lähentymistä ja kilpailukykyä, ovat todellakin toimia, jotka voidaan muotoilla ja toteuttaa paremmin unionin tasolla kuin jäsenvaltioiden tasolla. Komissiolla on parhaat edellytykset tehdä aloite ja neuvostolla parhaat edellytykset päättää näistä asioista niille perussopimuksissa annetun talouspolitiikan yhteensovittamista koskevan tehtävän mukaisesti.

Euroalueen jäsenvaltioita edustavien neuvoston jäsenten aseman vahvistaminen tulevan lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen ohjauskehyksen osalta lisää myös tämän asetuksen nojalla toteutettavien talouspolitiikan yhteensovittamista koskevien toimenpiteiden kollektiivista euroalueen omavastuullisuutta. Tämä heijastaa hyvin perussopimuksen periaatetta, jonka mukaan talouspolitiikan yhteensovittaminen on ”yhteistä etua koskeva asia”.

Tämän ehdotuksen nojalla hyväksyttävät strategiset suuntaviivat ja maakohtaiset ohjeet rajoittuvat ohjeiden antamiseen euroalueen jäsenvaltioille; uudistusten ja investointien tosiasiallinen valinta jää edelleen asianomaiselle jäsenvaltiolle. Tämän seurauksena ehdotetulla asetuksella ei rajoiteta jäsenvaltioiden oikeutta päättää, mitä toimia on tarpeen tai suotavaa toteuttaa kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla. Ehdotetussa asetuksessa kunnioitetaan periaatetta, jonka mukaan uudistusten ja investointien toteutus kuuluu edelleen kansalliseen toimivaltaan ja jäsenvaltiot vastaavat siitä asianmukaisella hallintotasolla.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on siltä osin suhteellisuusperiaatteen mukainen, että se on tarkoituksenmukainen toimenpide euroalueen lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen ohjauskehyksen perustamista koskevan tavoitteen saavuttamiseksi. Ehdotuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen ohjauskehyksen perustamiseksi, koska vähemmän rajoittavia keinoja ei voitaisi käyttää talouspolitiikan suuntaviivojen laatimiseksi jäsenvaltioiden uudistusten ja investointien painopisteiden ja tavoitteiden osalta. Strategiset suuntaviivat ja maakohtaiset ohjeet, jotka annetaan ehdotetun ohjauskehyksen puitteissa, eivät ole sitovia säädöksiä, ja ne rajoittuvat niiden uudistusten ja investointien erillispiirteiden määrittelyyn, joita euroalueen jäsenvaltiot voivat oman harkintavaltansa mukaan päättää ehdottaa pakettina lähentymistä ja kilpailukykyä edistävästä talousarviovälineestä tuettaviksi. Ehdotetussa asetuksessa säädetään vain strategisten suuntaviivojen ja maakohtaisten ohjeiden yleisestä sisällöstä,

johdonmukaisuudesta ja aikataulusta. Nämä ehdotuksen osat huomioon ottaen ehdotettu asetus on oikeasuhteinen keino tavoitteensa saavuttamiseen, koska siinä käytetään vain toimenpiteitä, jotka ovat oikeassa suhteessa sen tavoitteisiin.

- **Toimintatavan valinta**

Ehdotettua unionin ohjauskehystä ei voida toteuttaa direktiiveillä tai vapaaehtoisilla välineillä. Näin ollen asetuksen käyttö on tässä yhteydessä asianmukaista.

3. SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN TULOKSET

Ehdotuksessa otetaan huomioon Euroopan parlamentin ja euroalueen huippukokouksen näkemykset.

Euroopan parlamentti esittää näkemyksensä euroalueen budjettikapasiteettia koskevaksi etenemissuunnitelmaksi valiokunta-aloitteisessa mietinnössään (Böge/Berès-mietintö, 2015/2344(INI), 16. helmikuuta 2017).

Joulukuussa 2018 pidetyssä euroalueen huippukokouksessa euroryhmä valtuutettiin kehittämään euroalueen lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen suunnittelua, täytäntöönpanosääntöjä ja aikataulua käyttäen perustana asiaa koskevaa komission ehdotusta, jota tarvittaessa muutetaan. Ehdotuksella ymmärrettiin viitattavan komission toukokuussa 2018 esittämään uudistusten tukiohjelmaan. Joulukuun 2018 euroalueen huippukokouksen julkilausumassa vaaditaan erityisesti, että lähentymistä ja kilpailukykyä edistävään talousarviovälineeseen sovelletaan euroalueen jäsenvaltioiden kriteereitä ja strategista ohjausta.

Euroryhmä sopi 14. kesäkuuta 2019 asiakirjasta, jossa esitetään tulevan euroalueen lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen pääpiirteet ja kehoitetaan kodifioimaan euroalueen jäsenvaltioiden ohjauskehystä koskevat järjestelyt ”lisäsäädöksessä”. Lisäksi 21. kesäkuuta 2019 pidetyssä euroalueen huippukokouksessa todettiin, että euroalueen jäsenvaltioiden ”itsenäinen päätösvalta” on taattava kyseistä välinettä koskevassa ohjauskehyksessä.

Tältä osin vain SEUT-sopimuksen 136 artiklan mukainen erillinen asetus voisi taata ohjauskehyksen itsenäisyyden perussopimuksessa esitetyllä tavalla. Ensinnäkin vain SEUT-sopimuksen 136 artiklan mukaisella erillisellä asetuksella voidaan toteuttaa talouden ohjaustoimenpiteitä, joissa euroalueen jäsenvaltioille määritellään strategiset suuntaviivat sekä uudistusten ja investointien tavoitteet, jotka liittyvät tulevaan lähentymistä ja kilpailukykyä edistävään talousarviovälineeseen. Toiseksi vain SEUT-sopimuksen 136 artiklan mukaisella asetuksella voidaan luoda mekanismit, joiden avulla euroalueen jäsenvaltiot voivat tehdä talouspolitiikan yhteensovittamista koskevia päätöksiä.

Euroalueen huippukokouksessa sovitun ”itsenäisen päätösvallan” varmistamisen lisäksi SEUT-sopimuksen 136 artiklan mukainen ehdotus kodifioisi välineen ohjauksen euroaluetta koskevan ulottuvuuden tavalla, jossa kunnioitetaan talousarvion ja ohjelmien täytäntöönpanoon liittyviä komission oikeuksia (tulevan lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen osalta).

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ehdotus ei liity sääntelyn toimivuuteen ja yksinkertaistamiseen eikä sen noudattaminen aiheuta kustannuksia pk-yrityksille tai muille sidosryhmille.

- **Perusoikeudet**

Ehdotus ei vaikuta suoraan unionin perusoikeuksien kunnioittamiseen ja suojeluun, koska asetuksella luodaan vain talouden ohjauskehys. Ehdotetun asetuksen nojalla hyväksyttävät strategiset suuntaviivat ja neuvoston toimenpiteet (suositukset) eivät ole sitovia, ja ne osoitetaan jäsenvaltioille.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotus ei vaikuta unionin talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ehdotetulla asetuksella perustetaan ohjauskehys euroalueen lähentymistä ja kilpailukykyä edistävälle talousarviovälineelle. Ehdotetun asetuksen yleinen kohde ja soveltamisala ovat euroalueen jäsenvaltioiden lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen ohjauskehys uudistusten tukiohjelman puitteissa. Sen soveltamisalaan kuuluvat näin ollen euroalueen jäsenvaltiot (1 artikla).

Ehdotetussa asetuksessa esitetään kaksi erilaista toimenpidettä, jotka neuvosto voi hyväksyä, kuten tavoitteissa (3 artikla) todetaan. Koko euroalueen osalta neuvosto voi euroryhmässä käydyn keskustelun jälkeen hyväksyä euroalueen uudistus- ja investointiprioriteetteja koskevat strategiset suuntaviivat, yksittäisille euroalueen jäsenvaltioille neuvosto voi laatia maakohtaisia ohjeita, joissa esitetään tavoitteet lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen kannalta merkittävillä uudistuksilla ja investoinneilla, joita asianomaiset jäsenvaltiot voivat halutessaan ehdottaa komissiolle kyseisestä talousarviovälineestä tuettaviksi. Maakohtaiset ohjeet ovat johdonmukaisia euroalueen strategisten suuntaviivojen ja talouspolitiikan EU-ohjausjakson yhteydessä annettujen maakohtaisten suositusten kanssa. Suosituksista keskustellaan tarvittaessa asiaankuuluvissa perussopimuksiin perustuvissa komiteoissa.

Ehdotetussa asetuksessa säädetään euroalueen uudistus- ja investointiprioriteetteja koskevista strategisista suuntaviivoista, jotka sisällytetään euroaluetta koskevaan suositukseen (4 artikla). Euroryhmässä on käytävä keskustelu ennen kuin neuvosto hyväksyy määränemmistöllä komission suosituksesta strategiset suuntaviivat erottamattomana osana euroaluetta koskevaa suositusta. Myös euroalueen huippukokous hyväksyy lähestymistavan vuosittain. Ehdotetussa asetuksessa vaaditaan myös, että komissio tiedottaa neuvostolle siitä, miten aiempien vuosien strategisia suuntaviivoja on noudatettu, jotta neuvosto voi seuraavan vuoden strategisissa suuntaviivoissa ottaa huomioon edistymisen politiikan täytäntöönpanossa.

Ohjauskehystä käsitellään tarkemmin säännöksessä neuvoston suosituksesta (5 artikla), jossa annetaan maakohtaiset ohjeet kaikille euroalueen jäsenvaltioille. Maakohtaisten ohjeiden olisi oltava asianomaiselle jäsenvaltiolle annettujen maakohtaisten suositusten mukaisia tai niissä olisi otettava asianmukaisesti huomioon neuvoston mahdollisesti antama päätös, jolla hyväksytään makrotalouden sopeutusohjelma. Neuvoston suositus ja siihen liittyvät maakohtaiset ohjeet hyväksytään määränemmistöllä komission suosituksen perusteella. Jäsenvaltiot voivat soveltaa strategisia suuntaviivoja (4 artikla) ja maakohtaisia ohjeita lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen puitteissa. Jäsenvaltiot käyttävät molempia perustana mahdollisille johdonmukaisille uudistus- ja investointipaketteja koskeville ehdotuksilleen, joita ne esittävät lähentymistä ja kilpailukykyä edistävästä talousarviovälineestä tuettaviksi. Loppujen lopuksi jäsenvaltio päättää osallistumisesta ja

tukikelpoisten uudistus- ja investointipakettien esittämisestä tuen saamiseksi talousarviovälineestä.

Talousarviovälineessä voidaan asettaa kansallinen vähimmäisrahoitusosuus prosenttiosuutena uudistusten ja investointien kokonaiskustannuksista. Asetuksen 6 artiklassa säädetään, että neuvosto toteaa komission arvioinnin perusteella, mitkä jäsenvaltiot ovat vakavassa taloudellisessa taantumassa, kansallisen yhteisrahoitusosuuden mukauttamiseksi tulevassa lähentymistä ja kilpailukykyä edistävässä talousarviovälineessä. Tämä säännös ei rajoita neuvoston asetuksen (EY) 1467/97, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella (EY) 1056/2005 ja neuvoston asetuksella (EU) 1177/2011, 2 artiklan 2 kohdan soveltamista.⁶

Ehdotetussa asetuksessa vahvistetaan SEUT-sopimuksen 136 artiklan 2 kohdan mukainen äänestysääntö strategisten suuntaviivojen ja neuvoston suositusten osalta: vain euroalueen jäsenvaltioita edustavat neuvoston jäsenet saavat äänestää (7 artikla).

Unionin toimielinten välisen vuoropuhelun tehostamiseksi varsinkin Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välillä ja avoimuuden ja vastuuvollisuuden lisäämiseksi ehdotetussa asetuksessa vahvistetaan puitteet taloudelliselle vuoropuhelulle, johon Euroopan parlamentti, neuvosto ja euroryhmä osallistuvat (8 artikla). Euroopan parlamentin toimivaltainen valiokunta voi kyseisissä puitteissa järjestää taloudellisen vuoropuhelun ja kutsua neuvoston ja euroryhmän puheenjohtajat keskustelemaan asetuksen nojalla hyväksytyistä toimenpiteistä.

Ehdotetun asetuksen vaikuttavuuden arvioimiseksi komission on julkaistava vuodesta 2023 alkaen neljän vuoden välein kertomus ja toimitettava se Euroopan parlamentille ja neuvostolle (9 artikla).

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:31997R1467&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32005R1056&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:306:0033:0040:FI:PDF>

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**euroalueen lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen ohjauskehyksestä**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 136 artiklan 1 kohdan b alakohdan yhdessä sen 121 artiklan 6 kohdan kanssa,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille⁷,

ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon⁸,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- 1) Jäsenvaltioiden talouspolitiikkojen yhteensovittaminen on yhteistä etua koskeva asia. Niillä jäsenvaltioilla, joiden rahayksikkö on euro, on erityinen intressi ja vastuu harjoittaa talouspolitiikkaa, jolla edistetään talous- ja rahaliiton moitteetonta toimintaa, ja välttää politiikkaa, joka vaarantaa sen, neuvoston antamien laajojen suuntaviivojen puitteissa.
- 2) Talous- ja rahaliiton moitteettoman toiminnan varmistamiseksi jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, olisi toteutettava talouksiensa häiriönsietokykyä parantavia toimenpiteitä kohdennetuilla rakenneuudistuksilla ja investoinneilla. Joulukuussa 2018 pidetty euroalueen huippukokous valtuutti euroryhmän kehittämään euroalueen lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen suunnittelua, täytäntöönpanosääntöjä ja aikataulua. Sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot toteuttavat rakenneuudistukset ja investoinnit johdonmukaisella, yhtenäisellä ja hyvin koordinoitulla tavalla, on perustettava ohjauskehys, jonka avulla neuvosto voi antaa strategisia suuntaviivoja uudistus- ja investointiprioriteeteista, joita euroalueen jäsenvaltioiden on noudatettava. Tällainen kehys edistäisi euroalueen lähentymistä ja kilpailukykyä. Neuvoston olisi annettava myös maakohtaisia ohjeita niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, uudistus- ja investointitavoitteista, joita voidaan tukea lähentymistä ja kilpailukykyä edistävällä talousarviovälineellä. Koska tämä kehys on tarkoitettu niille jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro, vain kyseisiä jäsenvaltioita edustavien neuvoston jäsenten olisi osallistuttava tätä asetusta koskeviin äänestyksiin.

⁷ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁸ EUVL C [...], [...], s. [...].

- 3) Unionin tasolla talouspolitiikan EU-ohjausjakso on kehys, jonka puitteissa määritellään jäsenvaltioiden kansalliset uudistusprioriteetit ja seurataan niiden toteutumista. Asetuksella vastataan tarpeeseen huolehtia yhdenmukaisuudesta koko euroalueen uudistus- ja investointiprioriteettien ja yksittäisten jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, uudistus- ja investointiprioriteettien välillä sekä varmistaa niiden johdonmukaisuus EU-ohjausjakson kanssa.
- 4) Neuvoston olisi annettava vuosittain strategiset suuntaviivat euroalueen uudistus- ja investointiprioriteeteista osana euroalueen talouspolitiikkaa koskevaa suositusta. Neuvoston olisi hyväksyttävä strategiset suuntaviivat määränemmistöllä komission suosituksesta sen jälkeen, kun euroryhmä on keskustellut uudistus- ja investointiprioriteeteista, jotka sen mukaan olisi olennaista ja asianmukaista sisällyttää niihin. Vuosittainen euroalueen huippukokous hoitaa oman osansa.
- 5) Sen varmistamiseksi, että strategisissa suuntaviivoissa hyödynnetään lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen täytäntöönpanosta saatuja kokemuksia, komission olisi osana euroalueen talouspolitiikkaa koskevaa suositustaan antamansa strategisia suuntaviivoja koskevan suosituksensa lisäksi tiedotettava neuvostolle siitä, miten suuntaviivoja on noudatettu edellisinä vuosina.
- 6) Ne jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, voivat päättää esittää uudistus- ja investointipaketteja koskevia ehdotuksia lähentymistä ja kilpailukykyä edistävästä talousarviovälineestä tuettaviksi. Neuvosto hyväksyy tähän liittyen suosituksen, jossa annetaan maakohtaisia ohjeita niiden uudistusten ja investointien tavoitteista, joita voidaan tukea lähentymistä ja kilpailukykyä edistävästä talousarviovälineestä niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö on euro. Kyseisen suosituksen olisi oltava yhdenmukainen tämän asetuksen nojalla annettujen strategisten suuntaviivojen sekä talouspolitiikan EU-ohjausjakson yhteydessä annettujen maakohtaisten suositusten kanssa. Suosituksista keskustellaan tarvittaessa asiaankuuluvissa perussopimukseen perustuvissa komiteoissa. Neuvoston suosituksessa olisi otettava asianmukaisesti huomioon myös mahdollinen makrotalouden sopeutusohjelma, joka on hyväksytty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 472/2013⁹ asiaankuuluvien säännösten mukaisesti.
- 7) Määränemmistöllä hyväksytyn neuvoston suosituksen, jossa annetaan maakohtaisia ohjeita niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, uudistusten ja investointien tavoitteista, olisi perustuttava komission suositukseen. Tämä prosessi ei saisi rajoittaa niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, lähentymistä ja kilpailukykyä edistävään talousarviovälineeseen osallistumisen vapaaehtoisuutta eikä komission oikeuksia, jotka liittyvät välineen täytäntöönpanoon.
- 8) Neuvoston olisi tässä asetuksessa esitetyn ohjauskehyksen puitteissa vahvistettava koko euroaluetta koskevat strategiset suuntaviivat ja maakohtaisia ohjeita yksittäisten jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, uudistus- ja investointipakettien tavoitteista. Komissio panee unionin talousarvion täytäntöön SEUT-sopimuksen 317 artiklan mukaisesti; täytäntöönpano käsittää myös meno-ohjelmien hallinnoinnin. Tämän ei pitäisi vaikuttaa niihin komission velvollisuuksiin, jotka liittyvät asetuksen (EU) XXXX/XX mukaiseen [uudistusten tukiohjelmaan kuuluvaan] lähentymistä ja kilpailukykyä edistävään talousarviovälineeseen.

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 472/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, rahoitusvakautensa osalta vakavissa vaikeuksissa olevien tai vakavien vaikeuksien uhasta kärsivien euroalueen jäsenvaltioiden talouden ja julkisen talouden valvonnan tiukentamisesta (EUVL L 140, 27.5.2013, s. 1).

- 9) Neuvoston olisi komission arvioinnin pohjalta määritettävä, mitkä jäsenvaltiot ovat vakavassa taloudellisessa taantumassa, asetuksessa (EU) XXXX/XX [uudistusten tukiohjelmaa koskeva asetus] säädettyjen kansallisten yhteisrahoitusosuuksien mukauttamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97, sellaisena kuin se on muutettuna, 2 artiklan 2 kohdan soveltamista.
- 10) Unionin toimielinten välisen taloudellisen vuoropuhelun tehostamiseksi varsinkin Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välillä ja avoimuuden ja vastuuvollisuuden lisäämiseksi kyseisessä vuoropuhelussa Euroopan parlamentin toimivaltainen valiokunta voi kutsua neuvoston, komission ja tarvittaessa euroryhmän puheenjohtajan valiokuntaan keskustelemaan toimenpiteistä, jotka toteutetaan tämän asetuksen nojalla.
- 11) Komission olisi raportoitava Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti tämän asetuksen vaikuttavuudesta.
- 12) Koska jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa asetuksen tavoitetta, joka on talous- ja rahaliiton moitteettoman toiminnan sekä euroalueen lähentymisen ja kilpailukyvyyn edistäminen ottamalla käyttöön lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen ohjauskehys, vaan se voidaan toiminnan laajuuden vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, unioni voi toteuttaa toimenpiteitä SEUT-sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa annetaan säännökset euroalueen lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen ohjauskehuksesta asetuksen (EU) XXX/XX¹⁰ mukaisessa uudistusten tukiohjelmassa.
2. Tätä asetusta sovelletaan jäsenvaltioihin, joiden rahayksikkö on euro.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- a) 'maakohtaisilla suosituksilla' talouspolitiikan EU-ohjausjakson yhteydessä annettuja neuvoston suosituksia, jotka on osoitettu kullekin jäsenvaltiolle SEUT-sopimuksen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan mukaisesti;

¹⁰ EUVL C [...], [...], s. [...].

- b) 'euroaluetta koskevalla suosituksella' euroalueen talouspolitiikkaa koskevaa neuvoston suositusta SEUT-sopimuksen 136 artiklan mukaisesti luettuna yhdessä 121 artiklan 2 kohdan kanssa.

3 artikla

Tavoitteet

Tällä asetuksella edistetään niiden jäsenvaltioiden talouksien lähentymistä ja kilpailukykyä, joiden rahayksikkö on euro, määrittelemällä lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen ohjauskehys, jossa annetaan

- a) strategiset suuntaviivat, jotka koskevat koko euroalueen uudistus- ja investointiprioriteetteja;
- b) maakohtaiset ohjeet lähentymistä ja kilpailukykyä edistävään talousarviovälineeseen liittyvien uudistusten ja investointien tavoitteista maakohtaisten suositusten mukaisesti.

4 artikla

Euroaluetta koskevat strategiset suuntaviivat

1. Neuvosto antaa komission suosituksesta ja euroryhmässä käydyn keskustelun jälkeen vuosittain euroalueen uudistus- ja investointiprioriteetteja koskevat strategiset suuntaviivat osana euroaluetta koskevaa suositusta.
2. Samalla kun komissio antaa 1 kohdassa tarkoitetun suosituksen, se tiedottaa neuvostolle siitä, miten jäsenvaltiot ovat noudattaneet strategisia suuntaviivoja edellisinä vuosina.

5 artikla

Maakohtaiset ohjeet

1. Neuvosto antaa vuosittain komission suosituksesta kaikille jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro, suosituksen, joka sisältää uudistus- ja investointitavoitteita koskevia maakohtaisia ohjeita uudistus- ja investointipaketeista, joita jäsenvaltiot voivat myöhemmin ehdottaa asetuksen (EU) XXXX/XX [uudistusten tukiohjelman koskeva asetus] nojalla.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun suosituksen on oltava 4 artiklassa tarkoitettujen strategisten suuntaviivojen ja kyseistä jäsenvaltiota koskevien maakohtaisten suositusten mukainen. Neuvosto ottaa 1 kohdassa tarkoitetussa suosituksessa asianmukaisesti huomioon mahdollisen makrotalouden sopeutusohjelman, joka on hyväksytty asetuksen (EU) N:o 472/2013 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

6 artikla

Vakava taloudellinen taantuma

Tarvittaessa 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa suosituksessa on komission arvioinnin perusteella todettava, onko jäsenvaltio vakavassa taloudellisessa taantumassa, asetuksessa

(EU) XXXX/XX [uudistusten tukiohjelmaa koskeva asetus] säädettyjen kansallisten yhteisrahoitusosuuksien mukauttamiseksi.

Tämä artikla ei rajoita neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 2 artiklan 2 kohdan soveltamista.

7 artikla

Äänestäminen neuvostossa

1. Vain niitä jäsenvaltioita edustavat neuvoston jäsenet, joiden rahayksikkö on euro, voivat äänestää tässä asetuksessa tarkoitetuista toimenpiteistä.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen neuvoston jäsenten määränemmistö määritetään SEUT-sopimuksen 238 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti.

8 artikla

Taloudellinen vuoropuhelu

Unionin toimielinten välisen vuoropuhelun tehostamiseksi varsinkin Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välillä ja avoimuuden ja vastuuvollisuuden lisäämiseksi Euroopan parlamentin toimivaltainen valiokunta voi kutsua neuvoston, komission ja tarvittaessa euroryhmän puheenjohtajan valiokuntaan keskustelemaan toimenpiteistä, jotka toteutetaan tämän asetuksen nojalla.

9 artikla

Tarkastelu

1. Komissio julkaisee 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä ja sen jälkeen neljän vuoden välein kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta. Kertomuksessa arvioidaan asetuksen vaikuttavuutta.
2. Komissio toimittaa kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

10 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja